

بسمه تعالی

دیوان عدالت اداری

تاریخ: ۱۳۹۹/۰۴/۲۵

شماره سیلور: ۹۷۰۹۹۸۰۹۰۵۸۰۰۴۸۹

شماره کلاسه: ۹۷۰۰۹۹۳

پیوست: دارد

از: دفتر هیات عمومی دیوان عدالت اداری

به: شورای نگهبان (حقیقی)

نشانی: تهران - تهران -

به پیوست یک نسخه رونوشت دادنامه شماره دادنامه های

۹۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۵۳۳ و ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۵۳۲ مورخ ۱۳۹۹/۰۴/۱۰

صادر از هیات عمومی ارسال می گردد. خواهشمند است نسخه ابلاغ شده این برگ را با قید تاریخ رویت و گواهی مامور مربوطه اعاده فرمایند.

مهدی یوسفی
مدیر دفتر هیات عمومی
دیوان عدالت اداری

دیوان عدالت اداری - تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبری - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری -
تلفن: ۵۱۲۰۰ - ۰۲۱

شماره ثبت:	۴۹ / ۱۲ / ۱۹۱۳
تاریخ ثبت:	۹۹ - ۵ - ۲۲
ساعت ورود:	کد پرونده.

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه هیات عمومی

کلاس پرونده: ۹۷۰۰۹۹۳

شماره پرونده: ۹۷۰۹۹۸۰۹۰۵۸۰۰۴۸۹

دادنامه: ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۵۳۳

تاریخ: ۱۳۹۹/۰۴/۱۰

پیوست:

بسم الله الرحمن الرحيم

شماره پرونده: ۹۷۰۰۹۹۳ و ۹۸۰۴۱۶۱

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: خانم ها: سریه باقری ارومی و مهین بیات

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۲ از تبصره ۴ مصوبه شصت و دومین جلسه شورای اسلامی شهر تهران به شناسه ۱۸۸۵-

۱۳۹۳، ۲، ۱۴ شورای اسلامی شهر تهران

گردش کار: شاکیان به موجب دادخواست های جداگانه ابطال بند ۲ از تبصره ۴ مصوبه ۱۸۵۵-۱۳۹۳، ۲، ۱۴ شورای اسلامی شهر تهران را خواستار شده اند و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده اند که:

" شورای اسلامی شهر تهران به موجب مصوبه مورد شکایت اقدام به افزایش غیر منطقی و غیر عادلانه هزینه پسماند نموده و آن را برای سالهای ۱۳۹۳-۱۳۹۴-۱۳۹۵ از طریق عطف به ماسبق قابل اجراء اعلام نموده است و این در حالی است که اثر قانون نسبت به آینده است و مصوبه مورد شکایت مغایر با ماده ۴ قانون مدنی و آراء صادره از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از جمله رأی شماره ۴۳۰-۱۳۸۶، ۸، ۱۶، ۷۰۵-۱۳۸۳، ۲، ۱۰ و هم چنین مغایر با آیه ۳۴ سوره اسراء می باشد و با نرخ تورم بانک مرکزی هماهنگی ندارد و همچنین در ماده ۸ قانون مدیریت پسماند اجازه دریافت هزینه از جریمه نشده است. لذا رسیدگی و ابطال مصوبه مورد شکایت مورد استدعاست. "

خانم سریه باقری ارومی به موجب لایحه ای به شماره ۹۷-۹۹۳-۱ مورخ ۱۳۹۷، ۶، ۴ ثبت دفتر هیأت عمومی شده اعلام کرده است که:

" ۱- بند ۳ تبصره ۴ مصوبه شناسه ۱۸۸۵ شورای اسلامی شهر تهران مغایر با ماده ۴ قانونمدنی می باشد که در آن مصرح است « اثر قانون نسبت به آتیه است و قانون نسبت به ماقبل خود اثر ندارد». بنابراین عطف به ماسبق نمودن قانون برخلاف این ماده است و در ادامه ماده ۴ قانون مدنی تصریح شده است که عطف به ماسبق نمودن قانون بر خلاف این ماده است و در ادامه ماده ۴ قانون مدنی تصریح شده است که عطف به ماسبق نمودن از وظایف اختصاصی قانونگذار است و خود شورا که ذینفع این مصوبه است نمی تواند یک جانبه و به نفع خود مقررات غیر قانونی وضع کند.

۲- اصل عطف بماسبق نشدن قوانین در بسیاری از آراء دیوان عدالت اداری از جمله در موارد ذیل تصریح شده است: (رأی شماره ۵۶۰-۱۳۸۵، ۸، ۷ در خصوص ابطال مصوبه ۵۳ جلسه ۵۳ شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی کاربردی مورخ ۱۳۸۴، ۶، ۵) (رأی شماره ۷۴۸-هیأت عمومی دیوان در خصوص ابطال بخشنامه ۱۲۶۲، ۳۴-۱۳۸۰، ۸، ۱۵-سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور) همین طور آراء هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره های ۵۲۶-۱۳۶۸، ۲، ۱۹، ۷۰۵-۱۳۸۳، ۲، ۱۰، ۵۴۴-۱۳۸۳، ۱۰، ۲۷، ۳۸۹-۱۳۸۶، ۶، ۴، ۴۳۰-۱۳۸۶، ۸، ۱۶، آراء وحدت رویه شماره ۵۶-۱۳۸۸، ۸، ۷، ۸۷ تا ۹۸-۱۳۷۵، ۵، ۲۷، ۴۴ تا ۴۶-۱۳۷۶، ۴، ۲۸، ۴۶.

۳- این قانون از لحاظ شرعی برخلاف آیه یک سوره مائده می باشد که در آن آمده است « ای اهل ایمان به عقود و پیمان خود وفا کنید» زیرا که شهرداری برای کاربران خود عقدی را مبنی بر هزینه خدمات مدیریت پسماند با مبلغ مشخص و برای سال مشخصی منعقد نموده و آن را اعلام و فیش صادر کرده است که برای این خدمات در آن سال، مبلغ مشخصی را اخذ خواهد نمود و شهرداری نمی توان در سالهای بعد مبلغ این عقد شرعی را یکجانبه چند برابر نموده و عقد خود را بر هم زده و فیشهای صادره را چند برابر نماید.

۴- این قانون بر خلاف اصول دیگر شرع نیز می باشد از جمله بر خلاف آیه ۳۴ سوره اسراء می باشد که در آن می فرماید « که همه به عهد خود باید وفا کنید که البته در قیامت از عهد و پیمان سوال خواهد شد». شهرداری عهدی برای این خدمات با شهروندان برای سال مشخصی و با مبلغ مشخصی منعقد نموده و نمی تواند عهد خود را در سالهای بعد یکجانبه برهم بزند و مبلغ این عهد شرعی را بعد از اتمام زمان عهد و چند سال بعد، چند برابر نماید و عهد خود را بشکند. با عنایت به موارد فوق تقاضای ابطال بند ۲ تبصره ۴ مصوبه شناسه ۱۸۸۵ شورای شهر را دارم. "

متن مقرر مورد اعتراض به شرح زیر است:

" ۲- از زمان ابلاغ این مصوبه، معوقه بهای خدمات مدیریت پسماند سال ۱۳۹۳ و پس از آن بر مبنای تعرفه آخرین مصوبه بهای خدمات مدیریت پسماند مصوب شورای اسلامی شهر تهران ملاک عمل در زمان پرداخت محاسبه می گردد. بدیهی است این بند شامل معوقات سال ۱۳۹۲ و قبل از آن نخواهد گردید. "

در پاسخ به شکایت مذکور، رئیس شورای اسلامی شهر تهران به موجب لایحه های شماره ۱۳۹۷۷۷۱۵-۱۶۰۲۰۲۵۳ و ۱۳۹۸۱۲۲۵-۱۶۰۳۶۰۸۳ توضیح داده است که:

" ۱- مصوبه مورد شکایت از مصادیق بهای خدمات می باشد و براساس تبصره ۴ ذیل ماده ۵۵ قانون شهرداری حمل زباله تا مکان تخلیه زباله که باید خارج از محدوده شهر باشد تکلیف قانونی شهرداری نمی باشد و در نتیجه بابت حمل آن می تواند هزینه ارائه خدمات دریافت نماید.

۲- مصوبه موضوع شکایت در راستای قانون مدیریت پسماند مصوب ۱۳۸۳۲۲۰ می باشد.

۳- بر خلاف ادعای شاکی مصوبه مورد شکایت همان طوری که در متن آن به صراحت آمده است شامل معوقات سال ۱۳۹۲ و قبل از آن نخواهد شد. لذا با عنایت به مراتب مذکور رد شکایت مورد استدعاست. "

در خصوص ادعای شاکی مبنی بر مغایرت مصوبه مورد اعتراض با شرع مقدس اسلام، قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره ۱۳۹۸۴۳۰-۹۸۱۰۲۱۱۱۲۶ اعلام کرده است که:

" در صورتی که مصوبه براساس اختیارات قانونی شورای شهر تصویب گردیده باشد خلاف شرع بودن آن محرز نیست و بر خلاف تصور شاکی این گونه مصوبات از قبیل مقررات آمره بوده و ربطی به عقد قرارداد ندارد. "

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۳۹۹۴۱۰ با حضور معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

الف: نظر به اینکه قائم مقام دبیر شورای نگهبان طی نامه شماره ۱۳۹۸۴۳۰-۹۸۱۰۲۱۱۱۲۶ اعلام کرده است: « موضوع بند ۲ تبصره ۴ مصوبه ۱۳۹۳۲۱۴-۱۸۸۵ شورای اسلامی شهر تهران، در جلسه مورخ ۱۳۹۸۴۱۷ فقهای معظم شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که به شرح ذیل اعلام نظر می گردد: در صورتی که مصوبه مذکور براساس اختیارات قانونی شورای شهر تصویب گردیده باشد خلاف شرع بودن آن محرز نیست و بر خلاف تصور شاکی این گونه مصوبات از قبیل مقررات آمره بوده و ربطی به عقد قرارداد ندارد.» بنابراین در اجرای حکم تبصره ۲ ماده ۸۴ و ماده ۸۷ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری و تبعیت از نظر فقهای شورای نگهبان حکم بر عدم ابطال مصوبه از حیث عدم مغایرت با موازین شرع صادر می شود.

ب: با عنایت به احکام مواد ۸ و ۷ قانون مدیریت پسماندها و با توجه به مفاد رأی شماره ۱۳۹۰۱۲۲۲-۵۸۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مقررده مورد اعتراض از بُعد ادعای مغایرت با قانون و خارج بودن از حدود اختیارات مقام واضع آن ابطال نشد./

مرتضی علی اشراقی

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

معاون قضایی دیوان عدالت اداری